

NORSKE LANDSKAPSARKITEKTERS FORENING NLA

MEDLEM AV INTERNATIONAL FEDERATION OF LANDSCAPE ARCHITECTS - IFLA

MEDLEM AV IFLA EUROPEAN REGION - IFLA ER

Kjære medlemmer av NLA, takk for følget gjennom 2025 og velkommen til årsmøtet 2026!

Styret har i 2025 jobbet målrettet med saker knyttet til handlingsprogrammet og kommunikasjonsstrategien.

NLA ar fortsatt å være synlige på arrangementer og gjennom innslag i mediebildet. 2025 var også året NLA fikk støtte fra Sparebankstiftelsen DNB til å lage en eksempelsamling for naturbaserte lekeplasser. Dette har gjort at NLA har kunnet beholde en fagrådgiver i 100% stilling. NLA har dette året kommet flere skritt i retning av å gjøre denne stillingen permanent i sekretariatet, men er likevel avhengig av nye søkbare midler for å finansiere denne.

Det meste av målsettingene i handlingsprogrammet for 2025 kan kvitteres ut:

- Sammen med NLA Rogaland arrangerte vi en fin fagdag i Stavanger.
- Årbok 2025 ble sendt i trykken i januar 2025.
- Vi har fortsatt å arrangere digitale lunsjrom til inspirasjon og kunnskapsdeling. Dette har vært en stor suksess, med nærmere 200 deltagere på det meste.
- Vi arrangerte tre kurs i 2024, der alle gikk med overskudd. Det var ikke kapasitet til å arrangere et fjerde kurs.
- 24. oktober arrangerte vi Landskapsarkitekturdagen med tema «Naturen – fra «pynt» til premiss», med politisk brodd og utdeling av Landskapsarkitekturprisen 2025. Arrangementet var populært, og ble arrangert på Grønland Boulebar etter at vi i 2024 ikke fikk plass til alle i OAF-salen på Arkitektenes hus.
- Vi har vært synlige i media med flere publiserte innlegg og kronikker, både nasjonalt og regionalt.
- NLA har også vært synlig på veldig mange arrangementer rundt om i landet, eksempelvis på Miljødirektoratets webinar om grønn transformasjon. Se gjerne i årsmeldingen for oversikt!
- Det har vært møter med nye studenter og studiestedene NMBU og AHO.
- Vi har skrevet høringsuttalelser til saker, og deltatt på flere møter med politisk ledelse i Kommunal- og moderniseringsdepartementet.
- Vi har involvert medlemmer, lokalavdelinger, fagmiljøer og andre organisasjoner i arbeidet med eksempelsamling for naturbaserte lekeplasser.

Året som president i NLA har vært givende, med tett oppfølging av utviklingsprosesser i foreningen, og sterk involvering i å styrke NLA som interessepolitisk forening. Som ansatt i det offentlige med politisk og strategisk utvikling som felt, er det lett å se verdien av at NLA som forening gjør seg mer synlig og hever stemmen.

Med ønske om et godt landskapsår i 2026 – hvor vi sammen jobber for et bærekraftig og godt samfunn med vitale livsmiljø for mennesker, dyr og natur.

Birgitte Hellstrøm, President

NORSKE LANDSKAPSARKITEKTERS FORENING NLA

MEDLEM AV INTERNATIONAL FEDERATION OF LANDSCAPE ARCHITECTS - IFLA

MEDLEM AV IFLA EUROPEAN REGION - IFLA ER

DOKUMENTOVERSIKT

1. Velkommen til årsmøte v/presidenten
2. Saksliste, sak 1 - 15

VEDLEGG TIL SAKSLISTA:

- Sak 6: Styrets årsmelding for 2025 (illustrert utgave er tilgjengelig på nettsidene)
- Sak 7: Årsmeldinger for 2025 fra lokalavdelinger, nemnder, utvalg og representanter
- Sak 8: Regnskap for 2025
  - Signert årsregnskap for 2025 med noter og balanse
  - Signert årsberetning for 2025
  - Uavhengig revisors beretning for 2025
  - Kontrollkomiteens rapport for 2025
- Sak 09: Mandat for IFLA Europe og NLA 100 år i 2029
  - Mandat for IFLA Europe konferanse og GA
  - Mandat for NLA 100 år
- Sak 10: NLAs klima- og naturstrategi
  - Klima- og naturstrategi med inspirasjonssamling
  - 2 x plakat for klima- og naturstrategi
- Sak 13: Årsbudsjett for 2025 med rammebudsjett for 2026
  - Tabell

NORSKE LANDSKAPSARKITEKTERS FORENING NLA

MEDLEM AV INTERNATIONAL FEDERATION OF LANDSCAPE ARCHITECTS - IFLA

MEDLEM AV IFLA EUROPEAN REGION - IFLA ER

NLAs ÅRSMØTE 2026: SAKSLISTE

Tid: Torsdag 23. april 2025 kl. 19.00 – 21.00

Sted: Bodega, Kong Oscars gate 23, Bergen

Årsmøtet er NLAs høyeste organ. Årsmøtet skal godkjenne arbeidet som styret har gjort gjennom året, og trekke linjene for det videre arbeidet. Lokalavdelingene skal være representert med én representant på årsmøtet, helst ved leder. Årsmøtesakene skal behandles i lokalavdelingene før årsmøtet.

Medlemmene mottar sakslista på e-post. Sakspapirene legges ut på NLAs hjemmeside www.landskapsarkitektur.no, med unntak av regnskap og budsjett med vedlegg.

Årsmeldinger fra lokalavdelinger, nemnder, komiteer, utvalg og representanter er publisert på NLAs hjemmeside www.landskapsarkitektur.no.

Sak 1

KONSTITUERING AV ÅRSMØTET

VALG AV ORDSTYRER, TELLEKORPS, REDIGERINGSGRUPPE OG REFERENTER

Forslag til vedtak:

Ordstyrer:

Tellekorps (2):

Redigeringsgruppe (2):

Referenter (2):

Signere protokollen (2):

Sak 2

GODKJENNING AV INNKALLING OG DAGSORDEN

Kunngjøring om årsmøtet 2026 ble første gang gjort på landskapsarkitektur.no desember 2025.

Årsmøtet 2026 holdes i forbindelse med NLAs fagdag 24. april.

Sakspapirer med valgnemndas innstilling og øvrige vedlegg legges ut på NLAs nettside fortløpende og sendes medlemmene innen 23. mars. Ifølge vedtektenes punkt 3.1.2 skal årsmøtet innkalles med en måneds varsel, dvs. innen 23. mars, og sakslista gjøres kjent innen åtte dager før årsmøtet, dvs. 15. mars.

Forslag til saksliste:

- Sak 01 Konstituering av årsmøtet og valg av ordstyrer, tellekorps, redigeringsgruppe og referenter
- Sak 02 Godkjenning av innkalling og dagsorden
- Sak 03 Godkjenning av fullmakter
- Sak 04 Presentasjon av nye medlemmer i 2025
- Sak 05 Invitasjon til æresmedlemskap
- Sak 06 Styrets årsmelding for 2025 - med vedlegg (illustrert utgave)
- Sak 07 Årsmeldinger for 2025 fra lokalavdelinger, nemnder, utvalg og representanter - med vedlegg
- Sak 08 Regnskap for 2025 - med vedlegg
- Sak 09 Mandat for IFLA Europe og NLA 100 år i 2029 – med vedlegg
- Sak 10 NLAs klima- og naturstrategi – med vedlegg
- Sak 11 Vurdering av mulighet for valgfritt eller digitalt abonnement på tidsskriftet Arkitektur
- Sak 12 Handlingsprogram 2026. Strategi 2027-2029
- Sak 13 Årsbudsjett for 2026 med ramme for 2027 – med vedlegg
- Sak 14 Fagdag og årsmøte 2027. Landskapsarkitekturdagen 2026.
- Sak 15 Valg 2026

Forslag til vedtak:

Årsmøtet 2026 erklæres lovlig satt. Forslaget til saksliste godkjennes.

Sak 3

GODKJENNING AV FULLMAKTER

Ifølge vedtektenes punkt 3.1.7 kan fraværende medlemmer gi fullmakt til et annet stemmeberettiget medlem. Hvert medlem kan disponere to fullmakter, med unntak av lokalavdelingens representant som kan disponere et ubegrenset antall fullmakter. Frist for oversendelse av fullmakter er 15. april.

Forslag til vedtak:

Fullmakter godkjennes.

Sak 4

PRESENTASJON AV NYE MEDLEMMER I 2025

Følgende 48 landskapsarkitekter er tatt opp som ordinære medlemmer i 2025:

NLA Agder: Stasa Josilovic (gjenopptatt)

NLA Buskerud: Madhulika Ringe-Ratkje (gjenopptatt)

NLA Hedmark/Oppland: Silje Strøm

NLA Hordaland: Johanne Hovland, Maja Melberg, Sverre Drange Sletten, Erlend Bergwitz Saur, Åshild Myklestad Bergtun og Johanne Viskjer Eide

NLA Møre og Romsdal: Elisabeth Baril og Seyede Mahsa Ghadimi

NLA Oslo/Akershus: Vaar Bothner (gjenopptatt), Helene Marie Sjuve, Solveig Vaaga, Elise Ingrid Strømmegjerde Aure, Anna Glenna Bodsberg, Zeri Botani, Annabel Danson (gjenopptatt), Rebecca Mathilde Eikaas, Anna-Julia Granberg, Live Moen Johannesen, Marte Lysaker Heggem, Carl-Viggo Hølmebakk, Henrik Hæhre Ingebrigtsen, Kristine Løvold, Synne Nordby, Andreas Nypan (gjenopptatt), Tuva Jørgensen Presterud, William Diego Tidemann-Andersen, Bendik Vindegg Torp, Lian Rosella Westerhof, Qixuan Yang, Hui Zheng, Pernille Løwe og Harald Vie Pettersen

NLA Rogaland: Guro Grimnes, Pauline Hovland, Selma Brubak Eikerol og Kristianne Hjelle Gravelseter

NLA Sogn og Fjordane: Amanda Maria Felicia Rödström og Lars Arne Bakke (gjenopptatt)

NLA Telemark: Ingvild Moland

NLA Trøndelag: Martin Myran, Ingvill Holmberg, Marina Bakhtina, Inger-Anne Fauske, Benjamin Shetelig og Hilde Elise Hvarregaard Slatlem.

Lokallagsledere bes ta kontakt med nye medlemmer for å ønske velkommen!

Forslag til vedtak:

Presentasjon av nye medlemmer i 2025 tas til orientering

Sak 05**INVITASJON TIL ÆRESMEDLEMSKAP**

Saken presenteres i årsmøtet av styremedlemmene Cathrine Løken og Balén Yousef.

Sak 6**STYRETS ÅRSMELDING FOR 2025**

Styrets årsmelding for 2025, illustrert utgave blir publisert på www.landskapsarkitektur.no.

Forslag til vedtak:

Årsmøtet godkjenner styrets årsmelding for 2025.

Sak 7

ÅRSMELDINGER 2025 FRA LOKALAVDELINGER, KOMITEER, NEMNDER, UTVALG OG REPRESENTANTER

Årsmeldinger fra lokalavdelinger, komiteer, nemnder, utvalg og representanter legges ut på www.landskapsarkitektur.no. Årsmeldinger fra:

Representanter

- Fagråd for Arkitektur: Nina Marie Andersen og Helle Lind Storvik, inkl. Landskapsredaksjonen
- Landskab: Maja Kozak Dehlin
- FAGUS Fagråd: Anne Cecilie Oterkjær
- Fagrådet for Det norske arboret: Anna Wathne
- Stiftelsen Arkitekturmuseet: Annegreth Dietze-Schirdewahn
- Rådet for byarkitektur i Oslo: Ellen Husaas
- Fagrådet i NODA: Julie Haukland Karlsen (ikke klar)
- Internasjonal delegat: Kathrine Strøm

Komiteer, nemnder og utvalg

- Utdannings- og medlemskomiteen
- Konkurransenemnda
- Komiteen for etikk og tvister

Lokalavdelingene

- NLA Agder
- NLA Buskerud
- NLA Finnmark
- NLA Hedmark og Oppland
- NLA Hordaland
- NLA Møre og Romsdal
- NLA Nordland
- NLA Oslo/Akershus
- NLA Rogaland
- NLA Sogn og Fjordane
- NLA Telemark
- NLA Troms
- NLA Trøndelag
- NLA Vestfold
- NLA Østfold

Forslag til vedtak:

Årsmeldingene for 2025 fra lokalavdelinger, komiteer, nemnder, utvalg og representanter tas til orientering.

IFLA Europe Conference & General Assembly 2029

Bakgrunn

I 2029 har NLA 100-års jubileum. IFLA Europe arrangerer årlig en konferanse sammen med General Assembly (GA) i Europa, og stedet bestemmes flere år i forkant. Med bakgrunn i jubileumsåret i 2029, fremmet NLA høsten 2024 forslag om Norge og Oslo som sted for konferansen og GA i 2029. Det var en rask intern prosess i NLA for å foreslå tema og lokalisering på grunn av tidsfrister til møtet i Budapest. Temaet som ble foreslått for konferansen i 2029 var «The New Political Landscape: the blue and the green and the city in between», med Oslo som utgangspunkt. General Assembly-møtet i Budapest i 2024 gikk enstemmig inn for forslaget. En viktig begrunnelse var at NLA, med stort engasjement fra hele foreningen og opp mot hundre frivillige, arrangere en svært vellykket IFLA World Congress i Oslo i 2019, med 1500 deltakere fra 57 land. Stor deltakelse fra landskapsarkitekter i Norge sikret et økonomisk godt resultat. [Les mer om IFLA World Congress i Oslo her](#). IFLA Europe Conference er ikke et like stort arrangement som IFLA World Congress, men det vil likevel bli et stortslått arrangement og feiring av NLAs 100-årsjubileum sammen med IFLA Europas 40-årsjubileum. [Les mer om GA og steder møtet har vært her](#).

Diskusjon og vedtak på årsmøtet i 2025

Under NLAs årsmøte i 2025 i Stavanger ble det stilt spørsmål om hvorfor Oslo ble foreslått som lokasjon for IFLA Europe konferansen i 2029 uten bredere dialog og vurdering av alternativer. Etter noe diskusjon i årsmøtet ble det vedtatt å vurdere alternativ lokasjon til Oslo, og at et mandat for prosjektet skulle legges fram på årsmøtet i 2026.

Vurdering av alternative lokasjoner og anbefaling

Styret har fremlagt fordeler og ulemper ved lokalisering av IFLA Europe-konferanse og GA på ulike steder. Hovedsakelig har det vært Oslo eller Bergen som har vært vurdert som lokasjon. Saken er diskutert med KU i august 2025, og i flere styremøter. Det er fordeler og ulemper ved ulike lokaliseringer, og alt er gjennomførbart. Hovedgrunnen til at styret innstiller på å arrangere IFLA Europe-konferanse og GA i Oslo, er å gjøre det lettere for sekretariatet å delta aktivt i praktisk planlegging, som å sjekke lokasjoner og lande avtaler. Styret tenker at det også er mindre økonomisk risiko ved å arrangere IFLA Europe på det sentrale Østlandet. Flere tilreisende skal ha subsidiering, rimelig deltakelse og mat. På det sentrale Østlandet er det mange medlemmer, enkelt å delta for de fleste medlemmer, mange kontorer og sponsorer, og det er

sannsynligvis lettere å få høy deltakelse fra norske deltakere. Til informasjon vil det i 2029 være seks år siden NLA Oslo og Akershus arrangerte en fagdag.

Styret har fått verdifulle innspill, som at det er mulig å vise fram prosjekter fra hele landet, og at det forventes at det er nye prosjekter etter 2019 som må vises fram.

Forslag til organisering av IFLA Europe-konferanse og GA

Styret foreslår å nedsette en prosjektgruppe som planlegger IFLA Europe konferanse og GA i Oslo etter dette årsmøtet. Minst én representant i NLAs styre bør inngå i prosjektgruppen. Denne prosjektgruppen må være tydelig forankret i lokalavdelingen, i NLA Oslo og Akershus, men det er også fordelaktig med representasjon fra nærliggende lokalavdelinger. Det er også en fordel om representanter fra studiestedene, og linjeforeningene ved studiestedene, Terra Forma og land.skap, inngår i prosjektgruppen eller en fast referansegruppe. Det er viktig å dra nytte av erfaringene fra IFLA World i 2019, og det bør tilstrebes at prosjektgruppen har minst ett medlem som deltok i dette arbeidet.

Prosjektgruppen fordeler arbeidet mellom seg eller i ulike arbeidsgrupper i tråd med vedlagte forslag til mandat. Vi vil trenge å engasjere private kontorer, offentlig sektor, sponsorer, grøntanleggsbransjen og klima- og miljøbransjen. Styret mener det er viktig å mobilisere frivillige på et tidlig tidspunkt, og at prosjektgruppen må lage strategier for medlemsinvolvering.

Styret i NLA er prosjekteier, og tar sammen med NLAs generalsekretær alle økonomiske beslutninger og håndterer avtaler. Styret lager utkast til en samarbeidsavtale med lokalavdelingene, som blant annet gir en økonomisk kompensasjon for frivillig innsats dersom arrangementet går med et overskudd, basert på lignende avtaler som inngås for gjennomføring av fagdag.

Forslag til videre prosess for IFLA Europe konferansen og GA

IFLA Europe-konferanse og GA vil kreve mye arbeid. Styret mener derfor det er viktig å komme i gang med forberedelsene, selv om arrangementet ikke er før i 2029. Til årsmøtet i 2027 skal prosjektgruppen legge fram en statusrapport med forslag til prosjektplan som følger opp mandatet og beskriver de videre fasene i prosjektet

NLA 100-års jubileum

NLA ble stiftet 23. november 1929, og feirer i 2029 100-års jubileum. Dette vil være en unik mulighet til å løfte profesjonen til nye høyder, og få den oppmerksomheten som landskapsarkitekturen fortjener fra media og andre deler av samfunnet. Feiringen vil bety involvering av hele foreningen, utdanningsinstitusjonene, og et stort spekter av

samarbeidsorganisasjoner. Det kan også være en mulighet til å booste medlemsaktivitet og rekruttering av nye medlemmer.

Organisering av arbeidet og videre prosess

Styret foreslår at det er Kontaktutvalget (KU), bestående av lokallagslederne i NLAs 14 lokalavdelinger, som er utgangspunktet for å planlegge aktiviteter gjennom hele jubileumsåret, over hele landet, for denne 100-årsmarkeringen. I tillegg inviteres spesielt representanter fra studiestedene til å delta i prosjektgruppen Med representanter fra KU, studiestedene og evt andre særlig interesserte settes det ned en *prosjektgruppe*, som sammen med styret og sekretariatet jobber fram forslag til «aktivitetspakker» for lokallagene innenfor et felles konsept/profil. Her er det stor frihet for det enkelte lokallag til å gjøre egne aktiviteter, og alle disse lokalstyrte aktivitetene settes inn i en helhetlig kalender av prosjektgruppen og KU. I sum blir dette en hel årskavalkade av 100-årsmarkeringer rundt om i landet.

Planleggingen av jubileumsaktivitetene må koordineres og ses i sammenheng med IFLA Europe konferansen og GA, slik at arbeidet som gruppene gjør utfyller hverandre og ikke utføres dobbelt. Ettersom selve IFLA-konferansen og GA med festarrangement finner sted om høsten, rundt 20. oktober, foreslår styret at et større arrangement, tilsvarende «Landskapsarkitekturdagen», besluttet gjennomført om våren, sammen med NLAs årsmøte, et annet sted enn der IFLA-Europe arrangeres. Sted for dette kan avklares seinere.

Videre prosess

Til årsmøtet i 2027 skal prosjektgruppen legge fram en statusrapport med forslag til prosjektplan for de videre fasene i prosjektet, jf. mandat for jubileumsfeiringen NLA 100 år.

Forslag til vedtak

1. Årsmøtet vedtar mandat for IFLA Europe konferanse og GA-møte høsten 2029 med Oslo som lokasjon, beskrevet i denne saken og i vedlegg 1.
2. Årsmøtet vedtar mandat for jubileumsfeiringen NLA 100 år, beskrevet i denne saken og i vedlegg 2.
3. Et større arrangement, inkludert årsmøte i NLA, arrangeres et annet sted i landet våren 2029

Vedlegg 1: Mandat for IFLA Europe konferanse og GA-møte i 2029

1. Bakgrunn og føringer

Vedtak på GA (general Assembly) i Budapest 2024

Tema: Temaet for konferansen, som skissert for IFLA Europe, er «The New Political Landscape: the blue and the green and the city in between». Målet er europeisk samarbeid og inspirasjon for å påvirke rammebetingelsene for god landskapsarkitektur, klima- og miljøvennlige løsninger og -omstilling. NLA ønsker å bruke konferansen og General Assembly (GA) til å øke bevisstheten knyttet til det faktum at landskapene våre er politiske på både makro- og mikronivå, fra det europeiske nivå (og utover) til kommuner og nabolag. Vi ønsker å inspirere ved å vise frem ulike strategier og eksempler på landskap som er et resultat av politiske vedtak, og gi ytterligere verktøy for å fremme grønnere, blåere og mer natur- og menneskevennlige landskap. Gjennom politisk påvirkning og synliggjøring kan vi få en større etterspørsel etter, og fokus på, god landskapsarkitektur som transformerer områder til gode steder for folk, dyr og natur. Ved siden av å vise fram norske eksempler, er tanken at de andre europeiske landene skal vise hva de har fått til med politisk påvirkning av rammebetingelsene for god stedsutvikling og landskapsarkitektur, og at landene skal inspirere og lære av hverandre. IFLA Europe har de siste årene intensivert sin politiske påvirkning på vegne av profesjonen, for eksempel når det gjelder dialog med viktige EU-organer og The New European Bauhaus.

Erfaringer fra IFLA World Congress 2019 skal tas med i arbeidet

Føringer fra IFLA

- God tilgjengelighet fra hele Europa
- Rimelig og nok mat, aktiviteter og opphold for deltakerne gjennom hele oppholdet.
- Eventuelle andre føringer som måtte komme fra IFLA Europe knyttet til både konferansen og GA. Føringer oppdateres i mandatet underveis i prosessen

Føringer fra NLA

- Tilrettelegge for en god faglig konferanse i tråd med temaet som ble lansert overfor IFLA Europe
- Vise fram eksempler fra flere steder i Norge enn Oslo.
- Forventning og planlegging for at arrangementet går i pluss økonomisk for NLA, blant annet gjennom langsiktig arbeid med samarbeidsaktører og sponsorer
- Tett kontakt med nærliggende samarbeidspartnere, som studiestedene, andre organisasjoner og bransjen generelt

- Arbeidet må sees i sammenheng og koordineres med andre aktiviteter under NLA 100 års jubileumsfeiring

Mål

- Gjennomføre et 3-dagers arrangement med konferanse, befaringer, jubileumsfest(er) og GA i Oslo i oktober 2029 som bidrar til økt fellesskapsfølelse og synliggjøring av landskapsarkitekturen – både nasjonalt og internasjonalt. Arrangementet skal bygge opp under NLAs klima- og miljøstrategi.
- Styrke fagets/bransjens evne til å arbeide strategisk med politisk påvirkning av rammebetingelser (jf. tema for konferansen)
- Booste medlemsaktivitet, samarbeid og rekruttering av nye medlemmer

2. Hovedaktiviteter/Prosess med milepæler

- April 2026, årsmøtet: Mandat vedtas. Mandatet oppdateres underveis i prosessen (nye faser) når nye føringer og mer kunnskap foreligger.
- Innen august 2026. Prosjektgruppe nedsettes, basert på føringer i mandatet
- April 2027: Statusrapport med forslag til prosjektplan legges fram for årsmøtet. Følgende skal være gjennomført før årsmøtet:
  - Etablert de mest nødvendige arbeidsgrupper eller fordeling av arbeid mellom seg
  - Startet arbeidet med å vurdere og innhente tilbud på konferanselokaler og overnattingstilbud
  - Laget forslag til samarbeidsavtaler eller «samarbeidspakker» med kontorer, mulige sponsorer og andre samarbeidsaktører om deltakelse eller økonomisk bidrag
  - Hatt møter med andre relevante aktører for å lære av «do's and don'ts», som Oslo Arkitekturtriennale, samlet i et notat
  - Etablert starten på en «referansegruppe» som kan suppleres underveis
  - Laget en presentasjons-pitch for IFLA Europe-konferanse i 2029
  - Laget utkast til strategi for medlemsinvolvering
  - Gi innspill til økonomisk ramme/budsjett for resten av prosjektperioden

3. Organisering

Prosjekteier: Styret i NLA

Styringsgruppe: NLA generalsekretær, president og visepresident

PA (prosjektansvarlig): NLA generalsekretær

PL(prosjektleder): Må avklares.

Prosjektgruppe:

- Minst 1 representant fra NLAs styre
- 2-3 representanter fra NLA Oslo og Akershus

- 1-3 representanter fra nærliggende lokalavdelinger, som NLA Østfold, NLA Vestfold, NLA Buskerud.
- Representant(er) fra linjeforeningene ved studiestedene, Terra Forma og landskap, alternativt som fast referansegruppe
- 1 representant for hvert av studiestedene, alternativt som fast referansegruppe
- 1 representant som deltok i arbeidet med IFLA 2019 hvis mulig

Ressursgrupper:

- NLA semper
- Nettverk av kontorer
- Studiestedene
- Foreslås ytterligere i prosjektplan

4. Økonomi

Sum til innledende arbeid i budsjett 2026: 10.000

Økonomiske premisser fra IFLA suppleres ved årsmøtet i 2027.

Prosjekteier utarbeider en samarbeidsavtale med lokalavdelingene, som blant annet gir en økonomisk kompensasjon for frivillig innsats dersom arrangementet går med et overskudd.

5. Rapportering

Prosjektgruppen rapporterer til styret minimum hvert halvår og på årsmøtet

Vedlegg 2: Mandat for jubileumsfeiringen «NLA 100 år»

1. Bakgrunn og føringer

NLA ble stiftet 23. november 1929, og feirer i 2029 100-års jubileum. NLA endret navn fra Norsk Hagearkitektlag til Norske landskapsarkitekters forening i 1969.

NLA er tilsluttet International Federation of Landscape Architects (IFLA) og IFLA Europe.

Arbeidet med jubileumsfeiringen og de ulike aktivitetene må sees i sammenheng og koordineres med IFLA Europe i Oslo høsten 2029.

2. Mål

- Gjennomføre feiring av NLA gjennom året 2029 som bidrar til økt fellesskapsfølelse for landskaparkitekturen gjennom involvering av hele foreningen, utdanningsinstitusjonene, og et stort spekter av samarbeidsorganisasjoner.
- Få overblikk over historien til NLA – men i hovedsak se framover
- Profilere profesjonen og få oppmerksomhet om landskapsarkitekturen
- Booste medlemsaktivitet og rekruttering av nye medlemmer

3. Hovedaktiviteter/Prosess

- April 2026, årsmøtet: Mandat vedtas
- August 2026, digitalt KU-møte: Prosjektgruppe fastsettes, basert på føringer i mandatet
- April 2027: Statusrapport med forslag til prosjektplan legges fram for årsmøtet. Mandat oppdateres ved behov. Følgende skal være gjennomført før årsmøtet:
  - Forslag til konsept med aktiviteter som lokallagene og andre kan gjennomføre i året NLA feirer 100 år.
  - Samtaler med lokallagene med innspill og ønsker til aktiviteter.
  - Innspill til hvordan feiringen kan booste medlemsaktivitet og rekruttere nye medlemmer.
  - Innspill til hvordan aktivitetene kan bygge opp mot IFLA Europe-konferanse i oktober 2029.
  - Forslag til økonomisk ramme/budsjett for resten av prosjektperioden

4. Organisering

Prosjekteier: Kontaktutvalget (KU)

Styringsgruppe: Sekretariat og styret i NLA

PA (prosjektansvarlig): Generalsekretær

PL (prosjektleder): Må avklares

Prosjektgruppe: representanter fra KU, studiestedene og linjeforeningene og evt andre spesielt interesserte medlemmer

Ressursgrupper: De 14 lokallagene og studiestedene, NLA semper, nettverk av kontorer(?)

5. Økonomi

Sum til innledende arbeid i budsjett 2026: 10.000

6. Rapportering

Rapportering til KU og styringsgruppe minimum hvert halvår, og årlig på årsmøte

Sak 10 NLAs KLIMA- OG NATURSTRATEGI

Bakgrunn

I 2019 erklærte verdens landskapsarkitekter (IFLA) klima- og naturmangfoldskrise: «Landscape Architects Declare Climate and Biodiversity crisis». I 2021 ble IFLA Climate Action Commitment signert¹. I 2022 publiserte ASLA (American Society of Landscape Architects) sin Climate Action Plan², og i 2023 publiserte de sin Climate Action Field Guide³. NLA har vedtatt å lage en klimastrategi og i 2024 ba årsmøtet om at arbeidet med NLAs klimastrategi skulle igangsettes, basert på de seks punktene/målene som er ratifisert i IFLA og ASLA:

1) Fremme FNs bærekraftsmål, 2) Oppnå netto nullutslipp innen 2040, 3) Bedre klimatilpasningen og styrke livskvalitet, 4) Fremme klimarettferdighet og sosial bærekraft, 5) Respektere og lære fra urfolks kulturer, 6) Være en ledende profesjon mot klima- og naturkrisen.

Det ble også bestemt at kontaktutvalget (KU) skulle involveres i den videre prosessen med klimastrategien.

Prosess

Arbeidet med klimastrategien ble igangsatt etter årsmøtet i 2024, og var tema under KU-møtet både i juni og i oktober 2024, i februar 2025, under årsmøtet i 2025, og i KU-møte oktober 2025. I forkant av KU-møtet i oktober -24 ble det sendt ut et Excel-ark til lokallagene, der de ble bedt om å komme med innspill til hva som står i veien for at vi planlegger, designer og bygger så klima- og naturvennlig som mulig, og hvilke barrierer og hindre det er viktigst at vi bryter ned - og hvorfor. Innspillene ble kategorisert etter fase eller nivå i planleggingen. Under KU-møtet la lokallagene frem sine funn, og kom med innspill til hvilke utfordringer klimastrategien skal løse. I desember 2024 ble det arrangert et oppfølgende verksted med lokallagsrepresentanter og andre medlemmer.

I februar 2025 ble deler av KU-møtet benyttet til å drøfte utkast til strategidokument, og særlig innledningen av dokumentet ble diskutert. Det kom innspill om å utarbeide en «eksempelsamling» på prosjekter som på godt vis svarer på utfordringene vi står ovenfor i klima- og naturkrisen. For å favne bredere, ble det anbefalt å endre navn til Klima- og naturstrategi, samt å utarbeide en visualisering/plakat som sammenfattet strategien.

På årsmøtet i 2025 ble status for arbeidet presentert. Under KU-møte oktober 2025 ble utkast til strategien presentert, og det kom innspill til hvordan strategien kan knyttes til kommende handlingsplan. Dette inkluderte formulering av kriterier for utdeling av Landskapsarkitekturprisen, tema ved innmelding av prosjekt til Årboken, og hvordan eksempelsamlingen kan knyttes til Landskapsarkitekturatlaset.

Arbeidet med å utforme et strategidokument har involvert mange medlemmer, og prosessen har således vært et viktig virkemiddel i kraft av seg selv inn i strategiarbeidet.

---

¹ [IFLA Climate Action Commitment — International Federation of Landscape Architects \(iflaworld.com\)](https://www.iflaworld.com/)

² [Climate Action Plan | asla.org](https://www.asla.org/climate-action-plan/)

³ [Climate Action Field Guide for ASLA Members | asla.org](https://www.asla.org/climate-action-field-guide/)

En liten arbeidsgruppe bestående av Kathrine Omnia Strøm (leder), representanter fra styret, sekretariatet og utvalgte medlemmer, i samarbeid med KU, har styrt prosessen siden 2024. Fra høsten 2025 har styremedlem Runa Gjerland ledet arbeidet.

Forslag til klima- og naturstrategi med inspirasjonssamling

NLAs klima- og naturstrategi slår fast at norske landskapsarkitekter med sin unike kompetanse i ulike roller kan lede an i arbeidet med å løse klima- og naturkrisen. For å oppnå dette forplikter vi oss til å påvirke og kommunisere hvordan landskapsarkitektur bidrar til å løse klima- og naturkrisen, til å ta ansvar og ledelse i og utenfor enkeltprosjekter, samt å fremme og utvikle klima- og naturpositive løsninger i prosjekt.

Klima- og naturstrategien er utformet på en måte som gir den lang levetid, og som kan tilpasses pågående og framtidige nasjonale og internasjonale prosesser innenfor samme tema.

Forholdet til klima og natur er grunnleggende i landskapsarkitekturfaget. Hvordan vi kommuniserer dette og driver politisk påvirkning har derfor betydning for om norske landskapsarkitekter lykkes i å bidra med å nå de internasjonale målene for klima og natur som Norge har forpliktet seg til. Klima- og naturstrategien må derfor sees i tett sammenheng med NLAs kommunikasjonsstrategi og arbeidet som skal gjøres med en strategi for politisk påvirkning.

Inspirasjonssamlingen omfatter prosjekter som på godt vis svarer på utfordringene vi står ovenfor i klima- og naturkrisen. Prosjekteksemplene er basert på innspill fra medlemmene, og ikke bestemte utvelgelseskriterier. I beskrivelsen *Har lykket med* trekkes det aspektet ved prosjektet frem som har bidratt positivt inn i løsningen på klima- og naturkrisen. Dette legges inn i beskrivelsen av prosjektene på nettsida til NLA.

Eksempelene er ment som inspirasjon og en kilde til økt kunnskap – slik at enda flere tiltak kan implementeres enda flere steder. Eksempelsamlingen er delt inn i faser, fra helt overordnede føringer til driftsfasen.

Vi har foreløpig valgt å illustrere klima- og naturstrategien med en norsk planteart som er godt kjent for å bryte gjennom grå flater og skape grønt liv – den norske løvetanna. Denne gjenkjennelige planta er habitat og matfat for mange små kryp, og bidrar positivt til det biologiske mangfoldet. Med dette bidrar den positivt inn i løsningen på klima- og naturkrisen. Løvetanna er synlig og gjenkjennelig, tar ledelsen i transformasjon av grå arealer, og er i så måte et symbol på norske, naturbaserte løsninger.

Forslag til vedtak

1. Årsmøtet vedtar NLAs klima- og naturstrategi. Både plakaten og teksten i vedlegget benyttes for å synliggjøre strategien på ulike måter.
2. Strategien følges opp i NLAs handlingsprogram 2026 ved å:
  - a. Synliggjøre hvordan prosjekter som meldes til årboka følger opp punktene i strategien, og inkludere denne tematikken i prosjektbeskrivelsene i landskapsatlasen
  - b. Oppdatere vurderingskriteriene for utdeling av landskapsarkitekturprisen, for å fremme prosjekter som bidrar særskilt i å løse klima- og naturkrisen
  - c. Inkludere prosjektbeskrivelsen fra inspirasjonssamlingen på nettsida til NLA, for å inkludere hvordan prosjektet har lykket med å svare ut klima- og naturkrisen

NLAs klima- og naturstrategi

I 2019 erklærte verdens landskapsarkitekter (IFLA) klima- og naturmangfoldskrise. IFLAs medlemmer har i felleskap vedtatt *IFLA Climate Action Commitment* som har 6 hovedmål.

Som profesjon forplikter vi oss til å:

FREMME FNs
BÆREKRAFTSMÅL

FREMME
KLIMARETTFERDIGHET
OG SOSIAL BÆREKRAFT

RESPEKTERE OG LÆRE
FRA URFOLKS KULTURER

OPPNÅ NETTO NULL
UTSLIPP INNEN 2040

BEDRE
KLIMATILPASNINGEN OG
STYRKE LIVSKVALITETEN

VÆRE EN LEDENDE
PROFESJON I ARBEIDET
MED Å LØSE KLIMA- OG
NATURKRISEN

*se siste side for mer utfyllende informasjon om IFLAs forpliktelse.

Som oppfølging av dette har NLA i 2024 vedtatt å utarbeide en klima- og naturstrategi. Strategien er utarbeidet av og for NLA, samt medlemmene til NLA, og skal være en forankring av klima- og naturpositive løsninger hos landskapsarkitekten. Strategien bygger videre på det internasjonale arbeidet ved å ta utgangspunkt i hovedmål 6 i *IFLA Climate Action Commitment*, og tilpasse dette til norske forhold og problemstillinger.

Målet beskriver at landskapsarkitekter er i en unik posisjon til å oppnå handling og lede an i responsen på klima- og naturkrisen i form av miljøene vi bygger. Vi vil fortsette å samarbeide med kunder, leverandører og andre yrker for å fremme klimapositivt design.

NLAs klima- og naturstrategi slår fast at norske landskapsarkitekter med sin unike kompetanse i ulike roller kan lede an i arbeidet med å løse klima- og naturkrisen. For å oppnå dette forplikter vi oss til å påvirke og kommunisere hvordan landskapsarkitektur bidrar til å løse klima- og naturkrisen, til å ta ansvar og ledelse i og utenfor enkeltprosjekter, samt å fremme og utvikle klima- og naturpositive løsninger i prosjekt.

Vi skal:

- PÅVIRKE OG KOMMUNISERE

- Snakke høyt om hva vår profesjon kan bidra med
- Øke kunnskap om naturbaserte løsninger
- Stille krav til å bevare natur og fremme grønn, klimapositiv planlegging og utforming i politiske føringer

● TA ANSVAR

- Ta ledelsen og bidra aktivt med vår fagkompetanse på alle nivå, fra utforming av overordnede føringer, til planlegging, gjennomføring og drift
- Bidra til innovasjon og forskning i skjæringspunktet mot andre fag
- Fremme arealnøytralitet gjennom å unngå unødvendige utbygginger i grønne og blå areal, og vektlegge konsentrert arealbruk

● UTVIKLE NATURBASERTE LØSNINGER

- Opprettholde sammenhengende grønnstruktur og øke andel grøntarealer
- Holde vannveier åpne og sikre grønne kantsoner langs blå areal
- Bruke kortreiste materialer med lang levetid
- Ombruke og gjenbruke ressurser, som jord, stein, metall, plast og planter
- Redusere massetap gjennom helhetlig terrengforming
- Restaurere forringede arealer

For å være ledende i arbeidet med å løse klima- og naturkrisen, bruker vi kontinuerlig vår kompetanse innen faget i det mangfold av stillinger profesjonen representerer.

En naturbasert løsning etterligner naturens egne prosesser, funksjoner og oppbygging til å løse samfunnsutfordringer, som klima- og naturkrisen. Naturbaserte løsninger identifiseres og fremmes gjennom å kombinere formgiverkompetanse med kunnskap om naturgrunnlaget, herunder bl.a. økologi og plantekunnskap, og den tekniske kompetansen knyttet til analyse, konstruksjonsdesign og forvaltning. Kompetanse innen terrengforming og bruk av vegetasjon som levende materiale, ligger særskilt hos landskapsarkitekten. Med bakgrunn i dette, skal vi være ledende drivere innen tverrfaglig innovasjon.

Vi er bevisste på at vår profesjon er en særlig viktig stemme i å fremme naturbaserte løsninger, fra de helt små detaljene, til de store helhetlige grepene. Vi har et ansvar for å sørge for at naturbaserte løsninger blir implementert.

NLA skal kommunisere for beslutningstakere hvilken kunnskap og kompetanse landskapsarkitektene besitter som er sentrale i løsningen av klima- og naturkrisen. I utforming av nasjonale og politiske føringer skal vi påvirke arbeidet for å fremme arealnøytrale og klimapositive løsninger. Slik skal vi være en drivende kraft i formidlingen av profesjonen sin nøkkelrolle i løsningen av klima- og naturkrisen.

IFLAs forpliktelser - som profesjon forplikter vi oss til å:

FREMME FNs BÆREKRAFTSMÅL

Gjennom hver av de 77 nasjonene som er representert i IFLA (International Federation of Landscape Architects) skal landskapsarkitektene i medlemsforeningene få fart på sitt arbeid med å reparere globale økosystemer.

OPPNÅ NETTO NULL UTSLIPP INNEN 2040

Vi vil redusere karbonutslippene fra prosjektene våre betraktelig gjennom hele levetiden - fra produksjon til drift – ved å utnytte landskapenes unike evne til å binde karbon og fremme rene og multimodale transportsystemer.

BEDRE KLIMATILPASNINGEN OG STYRKE LIVSKVALITETEN

Ved å implementere ulike tilnærminger til grønn infrastruktur skal landskapsarkitekter jobbe for å redusere urban varmeøy-effekt, og redusere risikoen knyttet til brann, tørke og flom.

FREMME KLIMARETTFERDIGHET OG SOSIAL BÆREKRAFT

Landskapsarkitekter skal støtte opp om rettferdighet, likhet, matsikkerhet og retten til rent vann og velvære for alle.

RESPEKTERE OG LÆRE FRA URFOLKS KULTURER

I arbeidet vårt forplikter vi oss til å respektere urfolks kultur og deres kunnskap om arealforvaltning, for å redusere konsekvensene av klimaendringene og fortsette forsoningsarbeidet.

VÆRE EN LEDENDE PROFESJON I ARBEIDET MED Å LØSE KLIMA- OG NATURKRISEN

Landskapsarkitekter er i en unik posisjon til å oppnå handling og lede an i responsen på denne krisen i form av miljøene vi bygger. Vi vil fortsette å samarbeide med kunder, leverandører og andre yrker for å fremme klimapositivt design.

Inspirasjonssamling som viser vei

På de følgende sidene finner vi en samling av gode eksempler der vi i kraft av vår profesjon har gjort en viktig innsats i arbeidet med å løse klima- og naturkrisen. Disse eksemplene er ment som inspirasjon og en kilde til økt kunnskap – slik at enda flere tiltak kan implementeres enda flere steder. Eksempelsamlingen er delt inn i faser, fra helt overordnede føringer til driftsfasen.

Arbeidet med å utforme et strategidokument har involvert mange medlemmer, og prosessen har således vært et viktig virkemiddel i kraft av seg selv inn i strategiarbeidet. I februar 2025 kom det innspill om å utarbeide en «eksempelsamling» på prosjekter som på godt vis svarer på utfordringene vi står ovenfor i klima- og naturkrisen. Lokallagene har sendt prosjektekseemplene som synes på de neste sidene, ikke basert på utvelgelseskriterier, men basert på innspill fra medlemmene. I beskrivelsen *Har lyktes med* trekkes det aspektet ved prosjektet frem som har vært viktig i å svare på problemstillingen. Dette legges inn i beskrivelsen av prosjektene på nettsida til NLA.

Vokabularet i eksempelsamlingen skal bidra til at politikere, jurister, økonomer og andre profesjoner forstår hvordan landskapsarkitektene kan bidra i arbeidet med å løse klima- og naturkrisen. Dette vil vi gjøre ved å bruke myndighetenes egne begreper til å beskrive funksjonen til, og nytten av, våre forslag.

Gode eksempler på overordnede planer og føringer

Prosjekt: **Bystrategi Grenland – en felles strategi for areal og transportutvikling**

Har lyktes med: En felles vedtatt strategi for areal- og transportutvikling som på tvers av aktører skal bidra til at Grenland blir et mer konkurransedyktig og bærekraftig byområde, med fokus på helhetlig virkemiddelbruk, grønne løsninger og prioritering av tiltak med delmål som skal bidra til å nå nasjonale og lokale mål. Strategien legger føringer for regionale og kommunale planer og prioritering av prosjekter i Bypakke Grenland, med tilhørende rutiner for arealregnskap, inklusivt krav til treregnskap i alle prosjekter.

Ansvarlig: partene i Bystrategi Grenland-samarbeidet

Her finner du mer informasjon: [Bystrategi Grenland 2024-2035 - Strategi for areal og transport](#)

Prosjekt: **Doktorgradsavhandling om planteegenskaper i kaldt klima**

Har lyktes med: Forskningsbasert innsamling av informasjon om plantetoleranser, inkludert egenskaper og responser på miljøet i vegeterte infiltrasjonssystemer i kaldt klima.

Prosjekterende/rådgiver: Marina Bakhtina

Oppdragsgiver: NMBU

Her finner du mer informasjon: <https://nmbu.brage.unit.no/nmbu-xmlui/handle/11250/3202669>

Gode eksempler fra kommuneplaner og normer

Prosjekt: **Blå-grønn-hvit-faktor for Tromsø kommune**

Har lyktes med: Tilpasning til klimaendringene, redusere klimarisiko (flom) og å tilpasse et verktøy til eget klima. Egnet til å stille juridiske krav i reguleringsplan og byggesak som sikrer arealer som den prosjekterende landskapsarkitekten kan utvikle til steder med byøkologi, og som leverer flere økosystemtjenester/naturgoder.

Ansvarlig: Tromsø kommune

Her finner du mer informasjon: [Veileder utarbeidelse VAO-rammeplan, revisjon 7, 15.09.2021](#)

Prosjekt: **Overvannsveileder – retningslinjer og veiledning for overvannshåndtering i Oslo kommune**

Har lyktes med: Tilpasning til klimaendringene, redusere klimarisiko (flom) og å kvantifisere krav til klimatilpasning på en måte som gjør at prosjektene må ha åpne blågrønne løsninger. Vann- og avløpsetaten har klare krav som det kreves tillatelse for å fravike, og har dermed større påvirkningskraft i kampen om arealene. Infiltrasjon og fordrøyningsarealene kan gi plass til vegetasjon og økosystemtjenester/naturgoder.

Ansvarlig: Oslo kommune ved Vann- og avløpsetaten

Her finner du mer informasjon: [Overvann - Retningslinjer og veiledning for overvannshåndtering i Oslo kommune.pdf](#)

Prosjekt: **Gatenormal for Oslo**

Har lyktes med: Plangrep for å redusere klimagassutslipp fra transport og å være den første kommunen som tok konsekvensen av at man ved å følge Statens vegvesen sine håndbøker prioriterer harde trafikanter foran de myke. Gatenormalen snudde trafikanthierarkiet på hodet, og har en tydelig ambisjon om å prioritere myke trafikanter høyest. Det var også Norges første gate- eller veinormal som satte krav til vegetasjon og overvannshåndtering.

Ansvarlig: Oslo kommune

Her finner du mer informasjon: [Les mer om prosjektet her.](#)

Prosjekt: **Arealnøytral kommuneplan for Nordre Follo**

Har lyktes med: Stoppe naturtap ved å lage bestemmelser i kommuneplanen for arealnøytralitet basert på tiltakshierarkiet. Se følgende paragrafer: § 16.6 Arealnøytralitet, §18.4 Økologisk kompensasjon, §2.1 Landbruksveier i Marka.

Ansvarlig: Nordre Follo kommune

Her finner du mer informasjon: [kommuneplanens-arealdel-2023-2034.pdf](#)

Prosjekt: **Kartlegging av grå arealer i Kragerø**

Har lyktes med: å utarbeide et effektivt verktøy for kartlegging av grå arealer. Portalen skal kunne brukes aktivt av kommunen i søk etter arealer som egner seg til utvikling eller tilbakeføring til natur. Dette kan bidra til å redusere presset på naturområdene i kommunen.

Prosjekterende/rådgiver: Feste Landskap • Arkitektur

Oppdragsgiver: Kragerø kommune

Her finner du mer informasjon: <https://www.feste.no/krager-gr-arealer>

Gode eksempler fra reguleringsplanfase

Prosjekt: **GIS-kart-portal med blågrønn faktor for Grønlikaia i Oslo**

Har lykket med: Et verktøy for å sikre plass til naturbaserte løsninger i reguleringsfase og å beregne og vise BGF i et interaktivt nettbasert kart, slik at andre fag kan bruke BGF som et premissgivende tidligfase verktøy. Verktøyet kan bidra til at BGF blir en premissgiver inn i tidligfase prosjektering, ikke bare en dokumentasjon i etterkant av prosjekteringen.

Prosjekterende/rådgiver: Asplan Viak

Oppdragsgiver: SELINA Horizon og Hav eiendom

Her finner du mer informasjon:

Prosjekt: **E16 og Ringeriksbanen**

Har lykket med: Naturnøytralitet og økologisk kompensasjon som pilotprosjekt. Delt erfaringen og dokumentert arbeidet slik at andre kan dra nytte av det.

Ansvarlig: Statens vegvesen

Her finner du mer informasjon: [Les mer om prosjektet her.](#)

Prosjekt: **Lofast**

Har lykket med: Utviklet rigg- og marksikringsplan for store samferdselsprosjekter. Lofast var Europas største og nordligste prosjekt som benyttet naturlig revegetering med stedlige toppmasser. Entreprenørene deltok i kontraktsfestet Grønn time.

Prosjekterende/rådgiver: Statens vegvesen

Oppdragsgiver: Statens vegvesen

Her finner du mer informasjon: [E10 Lofotens fastlandsforbindelse : landskapstilpasning og naturlig revegetering fra stedlige toppmasser - Nasjonalt vitenarkiv](#)

Gode eksempler fra byggefase

Prosjekt: **Arealnøytral utbygging av høydebasseng i Nordre Follo**

Har lyktes med: Arealnøytralitet. Norges første naturmangfoldregnskap i et kommunalt byggeprosjekt. Kompensasjonsarealer har blitt identifisert og naturrestaurering av disse planlagt. Naturpoeng er benyttet for å beregne naturverdien og sikre naturpositivitet eller naturnøytralitet.

Prosjekterende/rådgiver: Asplan Viak

Oppdragsgiver: Nordre Follo kommune

Her finner du mer informasjon: [rapport-fra-asplan-viak-om-naturregnskap-for-skotbu-hoydebasseng.pdf](#)

Prosjekt: **Carl E. Paulsens plass i Tønsberg**

Har lyktes med: Reduserte klimagassutslipp. Gjennomførte LCA-beregninger av forprosjektet og fikk deretter prosjektet justert for å få et lavere klimafotavtrykk fra byggefasen.

Prosjekterende/rådgiver: Landskapskollektivet og Asplan Viak

Oppdragsgiver: Tønsberg kommune, Vestfold og Telemark fylkeskommune

Her finner du mer informasjon: [Presentasjon Carl E Paulsens plass](#)

Prosjekt: **Magasinparken barnehage i Nordre Follo**

Har lyktes med: Økt biomangfold ved å bare felle halve treet. Gjenbruk av stammen til insektshotell, lekeinstallasjon mm.

Prosjekterende/rådgiver: In Situ AS landskapsarkitekter

Oppdragsgiver: Nordre Follo kommune/NCC Norge AS

Lenke til presentasjon: www.insitu.no

Prosjekt: **Våtmarksrestaurering ved Åna fengsel**

Har lyktes med: Restaurering av et landbruksområde som over mange år hadde blitt grøftet og arondert på en måte som skulle bidra til bedre beiteforhold. Fengselet, sammen med Statsforvalteren, vurderte flere områder og gikk aktivt inn for å kutte grøfter og tilbakeføre aronderingen med utgangspunkt i gamle flyfoto. Resultatet av arbeidet var bedre forhold for dyre- og fuglelivet, uten at det hadde negative konsekvenser for landbruksinteressene i området.

Prosjekterende/rådgiver: Statsforvalteren i Rogaland

Oppdragsgiver: Åna fengsel

Lenke til presentasjon: https://vannforeningen.no/wp-content/uploads/2023/11/09-Bjorland_Andreas.pdf

Prosjekt: **Regnbed bak Bryggen**

Har lyktes med: Tett tverrfaglig samarbeid med intensjon om å bevare og heve grunnvannstanden i og rundt Bryggen i Bergen, som står på UNESCOs liste over verdens kulturarv. Resultatet er et avansert infiltrasjonsanlegg, der regnbed er ett av flere tiltak som bidrar til å tilføre vann til grunnen, og dermed redusere setningsutviklingen i de historiske byggene.

Prosjekterende/rådgiver: Multiconsult

Oppdragsgiver: Riksantikvaren/Statsbygg

Her finner du mer informasjon: [Klimatilpassingstiltak og miljøovervaking på Bryggen i Bergen - Riksantikvaren](#)

Prosjekt: Aktiv Tollbodkai

Har lyktes med: Aktiv Tollbodkai er en parkeringsplass transformert til et aktivt byrom. Anlegget er en fin kombinasjon av robusthet, aktivitet og opphold, med stort fokus på både gjenbruk og ombruk.

Prosjekterende/rådgiver: Asplan Viak

Oppdragsgiver: Bergen kommune

Her finner du mer informasjon: <https://www.bergen.kommune.no/hvaskjer/tema/vi-bygger-bergen/veier-byrom-og-parker/aktiv-tollbodkai/aktiv-tollbodkaiet-byrom-for-opphold-lek-og-aktivitet-i-bergen-sentrum>

Prosjekt: Dagsturhytter Telemark

Har lyktes med: Å inspirere alle kommunene i fylket til å ta vare på og gjenbruke gamle bygg ute langs turveger og stier i natur- og kulturlandskapet som dagsturhytter. Etter modell fra Dagsturhytta i det gamle høyselet, som er bygd som del av prosjektet Naturlab Flatsjå i regi av Seljord kommune.

Prosjekterende/rådgiver: Feste Landskap • Arkitektur

Oppdragsgiver: Telemark fylkeskommune

Her finner du mer informasjon: [Dagsturhytter i Telemark - Telemark fylkeskommune](#)

Bilder fra Dagsturhytta på Flatdalsøyan finnes her: www.feste.no

[Naturlab Flatsjå — Feste Landskap / Arkitektur](#)

Prosjekt: Regnbed i Bjørnstjerne Bjørnsons gate

Har lyktes med: Etablering av vellykket regnbed og forgrønning av gate. «Den tidligere grå gaten er transformert: man har fått på plass en robust og bærekraftig løsning for overvannshåndtering, og Drammen har fått et attraktivt og vakkert byrom hvor gående og syklende trives», står det i jurykjennelsen til DOGA.

Prosjekterende/rådgiver: Norconsult

Oppdragsgiver: Statens vegvesen

Her finner du mer informasjon: <https://doga.no/aktiviteter/dogas-priser/doga-merket-design-arkitektur/vinnere-av-doga-merket/bjornstjerne-bjornsons-gate-i-drammen/>

Prosjekt: Karasjok stedsutvikling

Har lyktes med: Prosjektet handlet om en standardheving av de mest sentrale delene av sentrum. Det er brukt stein fra Finnmark (kantstein og store heller) og det er hentet inn store mengder furu fra nærområdet for å etablere grønne, naturlige rammer. Det mest spesielle med prosjektet er flyttingen av store 2-4 meter høye furuer. Flyttingen og vegetasjonsetableringen har gått veldig bra, og resultatet er både synlig og virkningsfullt. Prosjektet er også et godt eksempel på at det er mulig å få til leveranser av lokal stein som del av stedsutviklingen.

Prosjekterende/rådgiver: Feste Landskap • Arkitektur

Oppdragsgiver: Karasjok kommune

Her finner du mer informasjon: link: [Karasjok stedsutvikling — Feste Landskap / Arkitektur](#)

Prosjekt: Skogsparkering på Gardermoen

Har lyktes med: Å ta vare på naturlig vegetasjon som rammer rundt markparkeringen. Parkeringsflatene er løftet og har fått fall til grøfter der naturlig skogbunn og vegetasjon har fått utvikle seg videre. Vegetasjonen er supplert med skogplanter av furu. Skogbeltene virker som fordrypningsarealer for overvannet og er et anlegg som kun krever minimalt vedlikehold

Prosjekterende/rådgiver: Feste Landskap • Arkitektur

Oppdragsgiver: Oslo Lufthavn (OSL)

Her finner du mer informasjon: [Maken - Rammeplan landskap : Oslo lufthavn Gardermoen](#)

Vi bidrar til å løse klima- og naturkrisen ved å ...

gjøre som Lovetanna og skape grønt liv av grå flater - sørge for matfåt og habitat for en mengde små kryp - være synlig - lukke opp over alt

TA ANSVAR

- Ta ledelsen og bidra aktivt med vår fagkompetanse på alle nivå, fra utforming av overordnede føringer, til planlegging, gjennomføring og drift
- Bidra til innovasjon og forskning i skjæringspunktet mot andre fag
- Fremme arealnøytralitet gjennom å unngå unødvendige utbygginger i grønne og blå areal, og veklegge konsentrert arealbruk

PÅVIRKE OG KOMMUNISERE

- Formidle hva vår profesjon kan bidra med
- Øke kunnskapen om, og verdien av, naturbaserte løsninger
- Stille krav til å bevare natur og fremme grønn planlegging og utforming i politiske føringer

UTVIKLE NATURBASERTE LØSNINGER

- Opprettholde sammenhengende grønnstruktur og øke andel grøntarealer
- Holde vannveier åpne og sikre grønne kantsoner langs blå areal
- Bruke kortreiste materialer med lang levetid
- Ombruke og gjenbruke ressurser, som jord, stein, metall, plast og planter
- Redusere massetap gjennom helhetlig terrengforming
- Restaurere forringede arealer

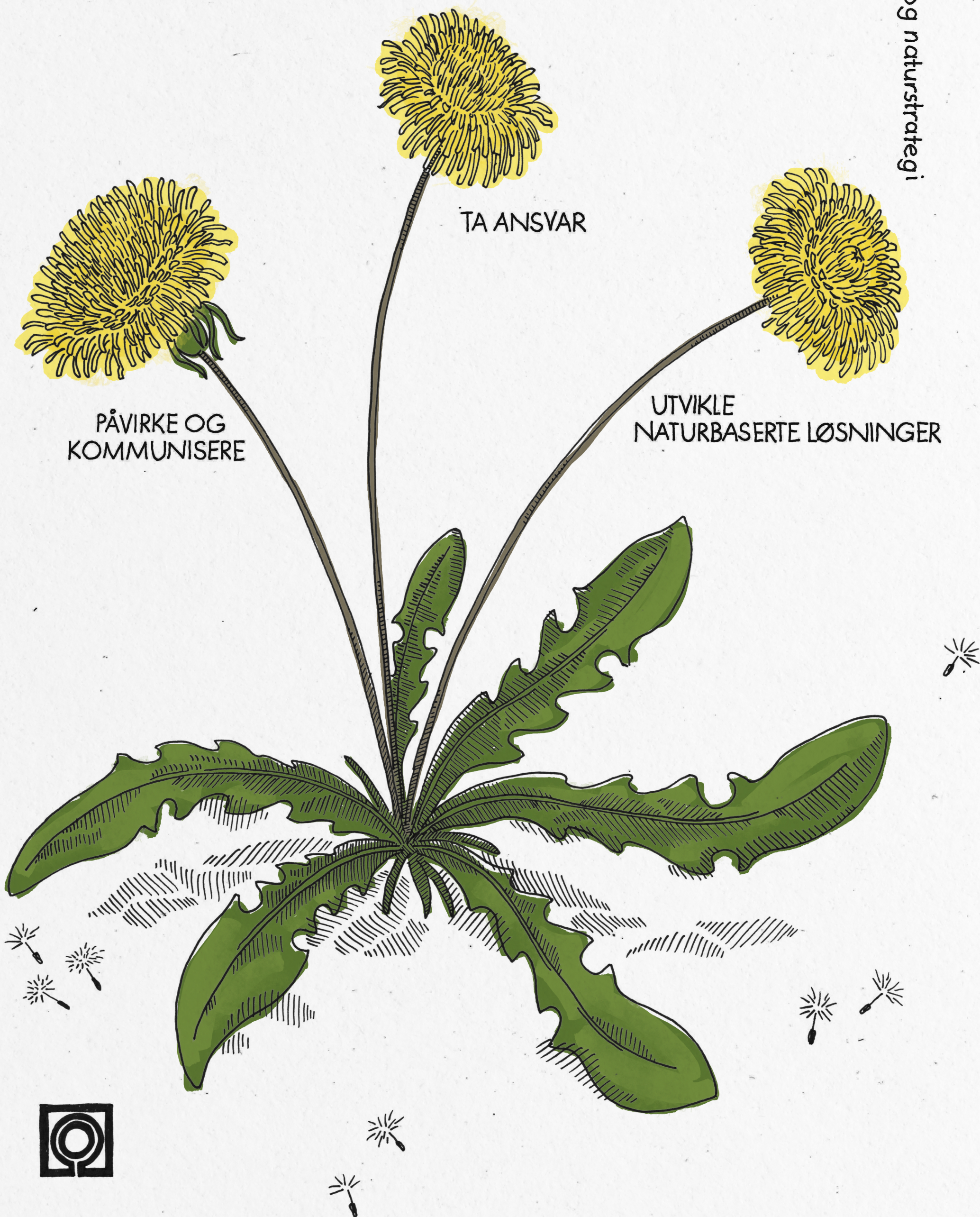
Vi bidrar til å løse klima- og naturkrisen ved å ...

NLAs klima- og naturstrategi

TA ANSVAR

PÅVIRKE OG
KOMMUNISERE

UTVIKLE
NATURBASERTE LØSNINGER

Sak 11

VURDERING AV MULIGHETEN FOR VALGFRITT ELLER DIGITALT ABONNEMENT PÅ TIDSSKRIFTET ARKITEKTUR

Fra 2023 ble «Arkitektnytt» og «arkitektnytt.no» til «Arkitektur» og «arkitektur.no», og NLA og NAL inngikk en revidert tidsskriftavtale. Tidsskriftet «Arkitektur» utgis med seks utgaver per år, mens arkitektur.no har daglige publikasjoner. Arkitektur sender ut to nyhetsbrev i uka.

Bakgrunn - Oppfølging av årsmøtevedtak

NLAs årsmøte 2023 vedtok at Arkitektur og arkitektur.no skulle evalueres innen neste årsmøte, og i 2024 ble det vedtatt at «Årsmøtet tar evalueringen av samarbeidet om Arkitektur og arkitektur.no til orientering. Årsmøtet ønsker at NLA bidrar i videreutvikling av Arkitektur og arkitektur.no, har tett dialog med NLAs fagråd og skribenter, og at NLA utforsker måter å bruke kanalene til å sette fokus på landskapsarkitektur».

Under NLAs årsmøte i Stavanger i 2025 ble det under sak 12 *Handlingsprogram 2025. Strategi 2026-2028*, vedtatt at NLA skal «Følge opp tidsskriftavtalen og ha tettere dialog med NLAs fagråd og skribenter til fagtidsskriftet Arkitektur og arkitektur.no. Vurdere muligheten til å gjøre abonnementet på tidsskriftet Arkitektur valgfritt eller digitalt (med redusert kontingent) og legge dette frem til behandling på årsmøtet i 2026.»

Prosess i 2025

Arkitektur har i 2025 ansatt en ny «landskapsredaksjon», nå bestående av Pål Dixon Sandberg, Idunn Skjerdingsstad og Vaar Bothner. Dette ble gjort i tett samarbeid med NLA, og den nye landskapsredaksjonen skal både gi innspill til den øvrige redaksjonen om landskapsfaglig stoff, kvalitetssikre fagstoff om landskapsarkitektur og bidra skriftlig. Dette gir et nytt og helhetlig grep for samarbeid om landskapsstoff i tidsskriftavtalen.

Tirsdag 25. november 2025 avholdt NLA v/president Birgitte Hellstrøm og generalsekretær Line Oma et evalueringsmøte med redaktør Gaute Brochmann og Kari Bucher, generalsekretær i NAL. NLA ba i møtet om supplerende faktagrunnlag til denne saken.

Saksopplysninger om tidsskriftavtalen mellom NLA og NAL om Arkitektur og arkitektur.no

Dagens Arkitektur og arkitektur.no er et resultat av transformasjon av Arkitektnytt og Arkitektur-N i 2023. Hensikten var å skape flater som kan nå bredere ut og vise verdien av arbeidet vi gjør til flere utenfor fagfeltet.

I 2023 ble avtalen mellom NLA og NAL om tidsskriftet Arkitektur og nettsiden arkitektur.no reforhandlet og underskrevet. NLAs medlemmer er gjennom kontingenten med på å finansiere både et tidsskrift på papir og en nettside om arkitektur. NIL har en tilsvarende avtale. Avtalen innebærer obligatorisk, kollektivt foreningsabonnement, felles for de tre organisasjonene. Etter denne avtalen kan NLAs ordinære medlemmer ikke velge bort tidsskriftene. Pensjonister, medlemmer med fritak (redusert økonomisk evne) og yrkesaktive medlemmer i oppstartsfasen (første tre år etter eksamen) gir grunnlag for reduksjon i abonnementsprisene. Denne tilsvarer 50% av til enhver tid gjeldende abonnementssats.

Avtalen sikrer et landskapsarkitekturfaglig innhold på begge flater. I tidsskriftet skal dette utgjøre 25% av innholdet. På nettsidene arkitektur.no skal en «landskapsredaksjon», utnevnt i samråd med NLA, bidra med minst 11 artikler i året. Arkitektur betaler honorar for deres bidrag. I tillegg til de 11 artiklene på arkitektur.no, publiseres mange leserinnlegg med landskapsrelevant innhold, sendt fra våre medlemmer og andre. Redaktørene bestiller også kritikker og andre saker om landskapsarkitektur, og skriver også eget innhold om landskapsarkitektur. Arkitektur.no har blitt en vital plattform for debatt og meningsbryting om arkitektur, stedsutvikling og landskapsarkitektur, der blant annet departementer etterlyser magasinet og følger med på hva som skrives. Arkitektur har trolig vært en viktig bidragsyter til at regjeringen lanserte en arkitekturstrategi i 2025.

Innholdet i tidsskriftavtalen oppsummert i punkter:

- Obligatorisk abonnement for ordinære medlemmer av NLA
- Månedlige redaksjonsmøter med organisasjonene
- For promotering av førstkomende utgave skal redaksjonen sende informasjon om relevant fagstoff til NLA
- NLA's medarbeidere, fagråd og landskapsskribenter, honoreres direkte via NAL
- NLA har ansvar for å holde adresseregisteret til medlemmene løpende oppdatert, og arbeidet kompenseres av NAL
- Årlig evalueringsmøte i november
- Arkitektur og arkitektur.no skal følge redaktørplakaten

Arkitektur:

- Abonnementet omfatter seks utgaver av Arkitektur per år
- Stoffmengden for landskapsarkitektur skal være min. 25 %, dvs. tilsvarende NLA's medlemsandel
- NLA har et fagråd med landskapsarkitekter (fra 2025 en «landskapsredaksjon» som også bidrar skriftlig), som skal gi innspill til redaksjonen om landskapsfaglig stoff, og kvalitetssikre fagstoff om landskapsarkitektur
- Fagrådet (fra 2025 «landskapsredaksjonen») har egne møter med redaktøren

www.arkitektur.no

- 11 landskapsfaglige artikler av fagskribenter per år, publisert på arkitektur.no
- NLA inngår avtale med fagskribenter (fra 2025 «landskapsredaksjonen»), som har ansvar for de 11 artiklene
- Redaktøren står fritt i å velge eventuell publisering av landskapsartiklene i tidsskriftet Arkitektur
- Stoff fra NLA kan legges ut på organisasjonssidene til arkitektur.no, som for øvrige organisasjoner (NAL, NIL, AiN, AFAG)
- Deler av stoffet på arkitektur.no er/skal komme bak betalingsmur, det vil si kun for medlemmer (abonnenter)
- Fagartiklene fra arkitektnytt.no vil bli søkbare på arkitektur.no etter hvert som de overføres til nettarkivet

Hva mener medlemmene om tidsskriftet Arkitektur og nettsiden arkitektur.no?

NLA har gjennomført en medlemsundersøkelse hvor de også ble spurt om medlemmene ønsker og setter pris på Arkitektur og nettsiden arkitektur.no. Medlemsundersøkelsen ble besvart av 205 medlemmer i

tidsrommet 24. november til og med 2. desember 2025. Dette utgjør svar fra om lag ¼ av de ordinære medlemmene, og gir dermed en viktig tilbakemelding til organisasjonens kommunikasjonsarbeid:

- 77% mener at NLA må være til stede i mediene for å synliggjøre landskapsarkitektur og nå ut til samfunnet, beslutningstakere og andre fagfelt.
- 97% mener det er viktig å synliggjøre landskapsarkitektur for å fremme faget, bidra til flere oppdrag og flere ansettelser av landskapsarkitekter.
- 12% svarer at de ikke leser Arkitektur som kommer i posten. Resten leser det alltid eller «av og til».
- 77% av medlemmene oppgir at de har benyttet Arkitektur som medlemstilbud i 2025. Dette er et av de mest benyttede medlemstilbudene til NLA.
- 20% mener at Arkitektur ikke er et viktig medlemstilbud, mens de resterende 80% av respondentene oppgir at det er «ganske viktig» til «meget viktig».
- 60% oppgir at de aldri har tenkt på å sende innspill eller innlegg til arkitektur.no.

Økonomi og finansiering

NAL og Arkitektur har gitt NLA innsyn i økonomien til Arkitektur. Den store tendensen er kraftig reduksjon i annonseinntekter, og Arkitektur har i flere år gått med et underskudd, med unntak av året 2024. Samtidig har det vært «dyrtid» i markedet knyttet til trykking og distribusjon. Annonseinntekter i tidsskriftet på papir er med på å finansiere redaksjonelt innhold i både tidsskriftet og nettsidene. Det arbeides med å etablere attraktivitet for digitale annonser, men dette er foreløpig ikke i nærheten av å finansiere driften. Enn så lenge er derfor både stabil inntekt fra obligatorisk abonnement og trykte annonser avgjørende for å drifte hele systemet som står bak både Arkitektur og arkitektur.no. I 2026 koster Arkitektur 1190,- og arkitektur.no 888,- i året.

Utvikling og samarbeid om Arkitektur og arkitektur.no

Siden 2023 har Arkitektur.no opplevd en jevn, signifikant økning av både aktivitet gjennom publisert materiale og trafikk fra brukere. Ved utgangen av 2025 hadde Arkitektur.no en økning på 15% sidevisninger sammenlignet med fjorårstallene. Nyhetsbrevlesere har økt med 10% hvert år. Tidsskriftet Arkitektur hadde seks utgaver i 2025 med tema nordisk arkitektur, håndverk, boligpolitikk, interiørfagets fremtid, beplantning og sykehusarkitektur. I 2025 ble Arkitektur kåret til «årets tidsskrift» av Norsk Tidsskriftforening.

Fra høsten 2023 har NLA fasilitert dialogmøter med NLAs representanter i «landskapsredaksjonen». NLA v/generalsekretær Line Oma deltar også i månedlige redaksjonsmøter med redaktør Gaute Brochmann og representanter fra NIL, NAL, Afag og Arkitektbedriftene.

Arkitektur.no har blitt en plattform som også eiendomsbransjen, politikere og kommunalt ansatte følger med på, basert på innsendte forslag, delinger i sosiale medier og lignende. Nå har noen av sakene på arkitektur.no blitt lagt bak betalingsmur, og vil kun være tilgjengelig for abonnenter - noe NLAs medlemmer er. Dette vil også brukes som en rekruttering til medlemskap i organisasjonene. For øvrig vil Arkitektur det neste året innlemme flere landskapsrelevante artikler i hver utgave av tidsskriftet, i stedet for å gi ut et eget landskapsnummer én gang i året. På sikt kan det bli aktuelt å utvikle en modul der magasinet kan fås på PDF i stedet på papir, men per nå tillater ikke annonseinntektene det.

NLA opplever at samarbeidet med Arkitektur blir bedre og bedre, og at redaktørene i Arkitektur forstår viktigheten av landskapsarkitektur – ikke bare i seg selv, men for å løse samfunnskritiske utfordringer. I samarbeid med NLA, har Arkitektur ansatt en ny «landskapsredaksjon». I denne redaksjonen er skribentrollen slått sammen med fagråd-rollen for at hele redaksjonen både skal bidra med forslag, faglige vurderinger, men også skriftlig arbeid. Disse landskapsarkitektene skal fungere som en reell redaksjon der en sparrer, diskuterer vinklinger, ulike prosjekter og jobber kreativt sammen.

Muligheten for valgfritt eller digitalt abonnement

På forespørsel fra NLA har Kari Bucher fra NAL og redaktør Gaute Brochmann gitt tydelig uttrykk for at det i dag ikke er mulig å ha valgfritt abonnement på tidsskriftet Arkitektur eller kun digitalt abonnement med redusert kontingent. En av hovedårsakene er at dagens drift er avhengig av annonseinntektene fra tidsskriftet, samt abonnementsinntektene fra kollektivt medlemskap.

Dersom NLA ønsker å forhandle om å gjøre tidsskriftet «Arkitektur» valgfritt, eller kun ha digitalt abonnement (med redusert kontingent), vil det dermed innebære en reforhandling av hele tidsskriftavtalen.

Det er mulig å skissere to videre alternativer i denne saken:

Alternativ 1: NLA fortsetter med dagens avtale og bidrar med å videreutvikle både tidsskriftet og nettsiden. Dette kan gi:

- a. Fortsatt økonomisk forutsigbarhet i inntekter fra medlemsavgift til drift av redaksjon
- b. Stadig bedre landskapsstoff og mer synlighet, i tråd med NLAs kommunikasjonsstrategi og svar fra medlemsundersøkelse
- c. Mer deltakelse fra NLAs medlemmer på arkitektur.no kan også bidra til mer oppmerksomhet rundt vårt fag
- d. Videreutvikling av viktig samarbeidsplattform for arkitektorganisasjonene

Alternativ 2: NLA ber om å reforhandle avtalen med mål om å gjøre tidsskriftet valgfritt eller kun ha digitalt abonnement (med redusert kontingent). Dette kan gi:

- a. Betydelig lavere økonomisk forutsigbarhet i inntekter fra medlemsavgift til drift av redaksjon og dårligere vilkår for samarbeid
- b. Lavere andel landskapsstoff/færre artikler årlig både på trykk og på nettsiden
- c. Mindre synlighet og oppmerksomhet om landskapsarkitektur
- d. Høyere priser for abonnement på Arkitektur for de som vil abonnere
- e. Lavere samlet kontingent, og muligens flere medlemmer

Vurdering av alternativer

Hovedmålet i NLAs kommunikasjonsstrategi er at «*Landskapsarkitekturen skal få større plass i samfunnsutviklingen*». NLA har de siste årene jobbet aktivt med å være synlige på en rekke arenaer for å fremme faget og synliggjøre hva landskapsarkitekter kan bidra med, nå ut til de som bestiller landskapsarkitektur i det offentlige og private, samt de som lager rammebetingelsene for god landskapsarkitektur. Det krever mye kapasitet å være synlig, enten det er å prøve å få noe på trykk i riksmidia, lage arrangementer i NLA-regi eller holde innlegg på andres arrangement. I noen sammenhenger står NLA sterkere sammen med de andre arkitektorganisasjonene, for eksempel i

samarbeid om et media som når ut til stadig flere. Arkitektur.no leses nå av mange flere enn arkitekter og landskapsarkitekter, som av beslutningstakere, bestillere og sterke meningsbærere. NLA har ikke kapasitet til å lage et eget landskapstidsskrift som har potensial til å oppnå de samme målene. Samarbeidet om Arkitektur er viktig for å synliggjøre faget, landskapsarkitektenes rolle og for å være med å påvirke samfunnet. Styret vurderer derfor at en eventuell reforhandling eller oppsigelse av tidsskriftavtalen vil være et tilbakeskritt for NLAs kommunikasjonsarbeid.

I tillegg vil reforhandling av tidsskriftavtalen, som alternativ 2 innebærer, uansett være en tidskrevende prosess som vil gå utover andre prioriterte oppgaver i handlingsprogrammet til NLA. En reforhandling for NLA vil også kunne påvirke avtalen NIL har, som i dag er tilsvarende. Det er en trygghet for to mindre organisasjoner som NIL og NLA å ha samme avtale, og ivareta hverandre i eventuelle endringer i denne. NAL er tydelig på at uten den økonomiske forutsigbarheten, vil en annen type finansieringsmodell ikke sikre landskapsrelevant stoff i tidsskriftet Arkitektur og på arkitektur.no.

Svarene fra medlemsundersøkelsen gir grunn til å anta at de fleste medlemmene ønsker å opprettholde et tidsskrift og en nettside som gir landskapsarkitekturen synlighet på en profesjonell måte. Mange medlemmer benytter seg av tilbudet i dag, samtidig som det også er et potensial for medlemmene til å bidra med innspill eller innlegg.

Vi ser at noen medlemmer ikke bruker Arkitektur og arkitektur.no, eller synes det er viktig. Det kan også være at noen ikke er medlemmer av NLA i dag på grunn av den totale kostnaden som det obligatoriske abonnementet medfører. Styret har forståelse for at kontingenten som inkluderer abonnement på Arkitektur kan oppleves kostbart, særlig i en tid med lavkonjunktur i byggebransjen. Da blir diskusjoner om kostnad ekstra krevende. NLA minner om at medlemmer med tap av inntekt, samt nyutdannede og pensjonister, kan få eller får redusert kontingent. Det er også mulig å utrede den økonomiske betydningen av å redusere kontingenten ytterligere for nyutdannede og vurdere å kommunisere [mulig skattefradrag på kontingent](#). Det jobbes stadig med å holde kostnader nede i foreningen, skaffe nye inntekter, og det er ingen sløsing med midler. For et ordinært NLA-medlem med fagforening, koster medlemskap 5266 kr. i året, eller 439 kr. i måneden. Tilsvarende koster et fullt abonnement på Aftenposten, Klassekampen, Bergens Tidende eller Nordlys omtrent det samme i året, uten at en får alle andre tilbud som NLA gir (som lunsjrom, kurs, fagdag, årbok, LA-dag, fagligpolitisk arbeid osv.). Redaksjonelt innhold, uansett kanal, koster penger. Det kan hende at lavere kontingent vil gi flere medlemmer til NLA. Samtidig tyder medlemsundersøkelsen med mer på at medlemmene ønsker at NLA skal synliggjøre faget. Her er Arkitektur et helt sentralt verktøy.

Mange av NLAs medlemmer ønsker at NLA skal samarbeide tett med de andre arkitektorganisasjonene. Arkitektur er i dag det viktigste samarbeidet organisasjonene har.

Innstilling fra styret

Med bakgrunn i vurderingen over, anbefaler styret alternativ 1: NLA fortsetter med dagens avtale og bidrar med å videreutvikle både tidsskriftet og nettsiden. Styret vurderer at det er viktig med profesjonelle mediekkanaler som omhandler arkitektur og som når bredt ut. Styret tolker også medlemsundersøkelsen som en støtte til denne holdningen. Styret anbefaler derfor at NLA bidrar med å videreutvikle Arkitektur og arkitektur.no i samarbeid med redaksjonen og landskapsredaksjonen. Styret oppfordrer landskapsarkitekter til å bruke Arkitektur som kanal for å publisere innlegg og bidra til

redaksjonelt innhold. NLA må fortsette å jobbe for mer synlighet og aktualitetssaker, og løfte fram lokale saker på arkitektur.no og i andre medier.

Den rabatterte kontingenten og prisen på abonnement de første årene etter endt utdanning bør kommuniseres bedre. NLA må samtidig arbeide for å øke inntektene til NLA, eksempelvis gjennom søkbare midler eller større sponsoravtaler for å opprettholde aktivitetsnivået og holde medlemsavgiften nede. Dersom rammebetingelsene og finansieringsmodellen for driften av Arkitektur og arkitektur.no i framtiden endres betydelig, for eksempel i hvilken grad annonseinntekter på trykk i tidsskriftet finansierer driften, kan muligheten for å kun ha digitalt abonnement løftes på nytt. Ellers anbefaler styret med bakgrunn i saksopplysningene i denne saken å la spørsmålet om valgfritt abonnement hvile i flere år framover.

Forslag til vedtak:

1. Årsmøtet tar vurderingen av muligheten til å gjøre abonnementet på tidsskriftet Arkitektur valgfritt eller digitalt (med redusert kontingent) til orientering.
2. Årsmøtet ønsker å fortsette med dagens tidsskriftavtale, og bidra til å videreutvikle både tidsskriftet og arkitektur.no. Målet er at landskapsarkitekturen skal få større plass i samfunnsutviklingen, jf. kommunikasjonsstrategien.

Sak 12

HANDLINGSPROGRAM 2026.

STRATEGI 2027 – 2029

STRATEGISKE HOVEDMÅL

- NLA skal være en relevant medlemsorganisasjon for alle landskapsarkitekter
- NLA skal bidra til utviklingen av faget landskapsarkitektur
- NLA skal bidra til at landskapsarkitektur får en større plass i samfunnsutviklingen
- NLA skal stå i spissen for kommunikasjon av faget, og skal inspirere og oppfordre til økt kommunikasjon av faget.

Bakgrunn og vurdering

Styret har jobbet aktivt med å følge opp det strategiske kommunikasjonsarbeidet og løfte det politiske påvirkningsarbeidet. NLA har skrevet flere viktige høringsuttalelser, og har deltatt i møte med kommunal- og distriktsministeren og embetsverk om den nye arkitekturstrategien som ble lagt fram i juni. NLA har holdt flere innlegg og foredrag, blant annet i Miljødirektoratets og Kommunal- og distriktsdepartementets webinar for kommunale planleggere. Styret vil fortsette å ha dedikert fokus på å delta i samfunnsdebatten og synliggjøre landskapsarkitekturfaget.

NLA fullfører nå en eksempelsamling for naturbaserte lekeplasser, støttet av Sparebankstiftelsen DNB. Nå er målet at denne skal ut i verden og bidra til mer naturbasert tenkning inn der vi planlegger og utformer barns lekemiljø. Samtidig skal NLA søke midler til nye prosjekter som kan bidra til å forbedre samfunnet og løfte landskapsarkitekturfaget.

Det er høyt arbeidstrykk i sekretariatet til NLA, med ansatte som trives på jobb og som både har motivasjon og ideer. Styret ønsker både å ha ambisjoner og legge opp til en klar retning for NLAs utvikling, men samtidig signalisere at det vil være behov for å prioritere og vurdere noen av oppgavene gjennom året. Årboka og fagdagen utgjør, sammen med medlemskontingenten, det økonomiske fundamentet i organisasjonen, og disse aktivitetene må gjennomføres på en måte som gir tilsvarende økonomisk uttelling som tidligere år. I tillegg har relevante og kompetansehevende kurs blitt en vesentlig inntektskilde i foreningen, og et verdsatt tilbud blant medlemmer. Landskapsarkitekturdagen har blitt en institusjon. Samtidig opplever sekretariatet det krevende å lage og delta på andre store arrangementer en måned i forkant. Styret vil derfor se på muligheter for å slå flere fluer i en smekk, ved å undersøke om Landskapsarkitekturdagen kan legges til Oslo Urban Week (der mange store private og offentlige bestillere deltar), eller den internasjonale Oslo Arkitekturtriennale, der NLA også er medlem.

På dette årsmøtet er planen at vi skal vedta NLAs klima- og naturstrategi. I dette handlingsprogrammet sier vi at den skal følges opp ved å etterspørre hvordan prosjekter i årboka bidrar til klima og natur, søke om støtte til prosjekter som bidrar til bedre klima og natur og vi vil se hvordan Landskapsarkitekturprisen kan løfte fram samfunnsutfordringer som klima- og naturkrisen. I tillegg vil vi se på hvordan vi kan forenkle nominasjonsprosessen til prisen og se på hvordan prisen i større grad kan bidra til at offentlige og private bestillere insentiveres til å prioritere landskapsarkitektur.

Økt aktivitet og synlighet i media, samt bedre tilbud for medlemmene, bidrar forhåpentligvis til økte medlemstall for NLA, som kan gi et bedre økonomisk grunnlag på sikt. Det er et mål å få til både en bra Landskapsarkitekturdag og flere mindre digitale lunsjarrangementer for å bidra til inspirasjon, faglig utvikling og nettverksbygging.

Med bakgrunn i dette legger styret fram følgende handlingsprogram for 2026, og strategi for tidsrommet 2027 – 2029.

HANDLINGSPROGRAM 2026

1. Utgi Årbok 2026 i januar 2026.
2. Gjennomføre fagdag 2026 i samarbeid med lokalavdelingen og evaluere i etterkant.
3. Videreutvikle og dele ut Landskapsarkitekturprisen høsten 2026.
4. Gjennomføre Landskapsarkitekturdagen 2026 eller et annet lignende arrangement der Landskapsarkitekturprisen deles ut.
5. Gjennomføre minst 3 kurs som er relevante for faglig utvikling for landskapsarkitekter og som bidrar til å finansiere foreningens drift.
6. Gjennomføre 4-6 gratis digitale lunsjarrangementer med relevante tema for medlemmene, med mål om å bidra til inspirasjon, faglig utvikling og nettverksbygging (*innspill til tema mottas*).
7. Lansere en eksempelsamling for naturbaserte lekeplasser, i samarbeid med Sparebankstiftelsen DNB og foreningens medlemmer, og distribuere denne til kommuner og andre relevante aktører.
8. Kartlegge og søke prosjekt- og sponsormidler til prosjekter som kan bidra til å utvikle og/eller synliggjøre landskapsarkitekturfaget, og vurdere mer helhetlige sponsoravtaler.
9. Vurdere å opprette ressursgrupper/nettverk av landskapsarkitekter for idé- og informasjonsutveksling, som også kan bidra til konkrete oppgaver for foreningen. I 2026 kan dette være en åpen ressursgruppe for politisk påvirkning og/eller en ressursgruppe som jobber med å forberede nye nettsider for foreningen.
10. Følge opp kommunikasjonsstrategien og arbeidet med politisk påvirkning ved å:
  - a. Synliggjøre landskapsarkitekturfaget gjennom at NLA sentralt deltar i debatter og er til stede på ulike arenaer, som Arendalsuka
  - b. Drive mer påvirkning ovenfor myndigheter og politikk, inkludert bidra med høringsuttalelser i dagsaktuelle, relevante og prinsipielt viktige saker. Det er behov for faglig bistand fra medlemmene for å gjennomføre dette.
  - c. Bidra til at lokale tillitsvalgte og landskapsarkitekter har verktøy og selvtilitt til å delta i den offentlige debatten og i politisk påvirkningsarbeid.
  - d. Starte arbeidet med nye nettsider for NLA, etter modell fra NILs nettsider.
11. Følge opp tidsskriftavtalen og ha tettere dialog med NLAs landskapsredaksjon til fagtidsskriftet «Arkitektur» og arkitektur.no.
12. Ha årlig kontakt med landskapsarkitekturstudiestedene ved NMBU, AHO og UiT om mulig samarbeid, utvikling av studiet og koordinering av aktiviteter, samt videreføre faglig dialog med NTNU og andre relevante studiesteder, i samarbeid med lokallagene.
13. Ha mer kontakt med linjeforeningene Terra Forma og land.skap ved NMBU og AHO/UiT.
14. Samarbeide med de andre arkitektorganisasjonene, og andre aktuelle aktører, om tiltak for å få nyutdannede landskapsarkitekter lettere ut i landskapsrelevant jobb.
15. Følge opp klima- og naturstrategien gjennom kommunikasjons- og påvirkningsarbeid på nettsida, i årboka, i Landskapsarkitekturprisen og i egne prosjekter, jf. punkt 8.
16. Delta i internasjonalt samarbeid, aktuelle arrangementer og møter gjennom IFLA, og fortsette forberedelsene av IFLA Europe GA og kongress i Oslo, samt NLAs 100-årsjubileum, ~~i Oslo~~ i 2029.

Flere av punktene i handlingsprogrammet for 2026 videreføres i strategien for de neste tre årene.

STRATEGI 2027-2029

NLA vil prioritere følgende satsingsområder/hovedaktiviteter i perioden 2027-2029:

1. Årlig produsere og gjennomføre de tre store aktivitetene årbok, fagdag og Landskapsarkitekturdagen med utdeling av Landskapsarkitekturprisen. Jevnlige evaluere og vurdere videreutvikling av disse.
2. Gjennomføre flere mindre faglige arrangementer og kurs for medlemmene som bidrar til faglig utvikling, nettverksbygging og synliggjør landskapsarkitektenes bredde i fag og ulike roller i samfunnsutviklingen.
3. Planlegge IFLA Europe konferanse og GA, samt jubileumsaktiviteter når NLA fyller 100 år, i 2029.
4. Utvikle og teste ut vervekampanjer og synliggjøre fordeler og tilbud medlemskap i NLA gir.
5. Videreutvikle kommunikasjonsstrategien og videreføre tiltak basert på oppnådd effekt. Vurdere nye nettsider og strategisk satsing på ulike kommunikasjonskanaler
6. Lage en strategi for politisk påvirkning som knyttes opp mot kommunikasjonsstrategien og klima- og naturstrategi.
7. Bidra til å utvikle og synliggjøre gode forbildeprosjekter/-prosesser/-premisser som får fram landskapsarkitektens kompetanse og forslag til løsninger for å møte framtidens utfordringer.
8. Jobbe for å synliggjøre landskapsarkitektenes kompetanse og spekteret i jobbmuligheter for landskapsarkitekter.
9. Vurdere nye aktiviteter og samarbeid med andre aktører som kan gjøre landskapsarkitektens kompetanse lettere tilgjengelig for offentlige og private aktører, og bidra til framtidige inntekter for foreningen.
10. Samarbeide tettere med studiestedene og se på mulige samarbeidsprosjekt.

Forslag til vedtak:

Årsmøtet godkjenner forslaget til handlingsprogram for 2026 og strategi for 2027–2029.

Sak 14

FAGDAG OG ÅRSMØTE 2027

Saken presenteres på årsmøtet.

LANDSKAPSARKITEKTURDAGEN 2026

Saken presenteres på årsmøtet.

Sak 15

VALG 2026

Valgnemndas oppgave er definert i § 3.1.5: Valgnemnda har forslagsplikt og stemmeberettigede medlemmer forslagsrett til alle tillitsverv i foreningen. Medlemmene er pliktige til å ta imot valg, men kan nekte gjenvalg i like lang tid som de har fungert. Alle valg på styremedlemmene skal være skriftlige, andre valg når det blir krevd med simpelt flertall.

Omtale av verv fra statuttene i kursiv.

VALG

Styret 2026-2027:

§ 3.2.1 Foreningen ledes av et styre med seks (6) medlemmer; president, visepresident og fire (4) styremedlemmer. Presidenten velges for to år. Alle øvrige styremedlemmer velges for to år. Halvparten av styremedlemmene skal være på valg hvert år.

Birgitte Hellstrøm, president (NLA Telemark)	2025-2027 (ikke på valg i 2026)
Mette Gundersen, visepresident (NLA Telemark)	2026-2028 (ny)
Balèn Yousef, styremedlem (NLA OA)	2025-2027 (ikke på valg i 2026)
Runa Gjerland, styremedlem (NLA Hordaland)	2025-2027 (ikke på valg i 2026)
Trond Heggem, styremedlem (NLA Trøndelag)	2026-2028 (ny)
Else Dybkjær, styremedlem (NLA Rogaland)	2026-2028 («ny» fra visepresident)
Julie Haukland Karlsen (NLA Troms), vara	2026-2028 (ny)
Martin Steinbekken, styremedlem (NLA Innlandet)	(2018-2026) går av som styremedlem
Cathrine Løken, styremedlem (NLA OA)	(2024-2026) går av som styremedlem

---

3.4.1 Årsmøtet velger representanter til faste nemnder og utvalg og gir reglement for disse:

a) valgnemnda

b) konkurransenemnda

c) utdannings- og medlemskomiteen

Utdannings- og medlemskomiteen:

Frode Degvold, leder	2025-2027 (ikke på valg i 2026)
Mikael Oscar Loum Johansen, medlem	2026-2028 (gjenvalg)
Representant fra NLA-styret, medlem	2026-2028 (ny)
Cathrine Løken (styret)	(2024-2026) går av som medlem

Konkurransenemnda:

Hanne Johnsrud, leder	2025-2027 (ikke på valg i 2026)
Johan Alexander Abrahamsson, medlem	2025-2027 (ikke på valg i 2026)
Hilda Øfsthus, medlem	2026-2028 (ny)
Morten Evensen, vara	2026-2028 (ny)

Martine Henriette Wilberg	(2024-2026) går av som medlem
Inger Hageberg	(2024-2026) går av som vara

Komiteen for etikk og tvister:

Tobias Lahn, leder	2025-2027 (ikke på valg i 2026)
Hans Kortner Ryen, medlem	2026-2028 (gjenvalg)
Say Kpaw Rustad, medlem	2025-2027 (ikke på valg i 2026)

Kontrollkomiteen:

§ 3.6 Revisorer. Årsmøtet velger en kontrollkomité med to medlemmer. Valget skjer for to år ad gangen, slik at ett medlem er på valg hvert år. Instruks for kontrollkomiteen fastsettes av årsmøtet.

Åsa Hjorth, medlem	2025-2027 (ikke på valg i 2026)
Simen Gylseth, medlem	2026-2028 (gjenvalg)

IFLA-delegat, funksjonstid 4 + 2 år:

Christine Gjermo	2026-2030 (ny)
Kathrine Omnia Strøm	(2022-2026) går av som internasjonal delegat

---

Valgnemnda:

Styrets innstilling til kandidater til NLAs valgnemnd:

Tore Edvard Bergaust, leder	2025-2027 (ikke på valg i 2026)
Karl-Magnus Forberg Eikeland, medlem	2025-2027 (ikke på valg i 2026)
Kjersti Vallevik Håbjørg, medlem	2026-2028 (gjenvalg)

Forslag til vedtak:

Årsmøtet vedtar valgnemndas innstilling og styrets innstilling til medlemmer i valgnemnda.